

**DEVA Partili Ergin:
"Sorun hız eksikliği değil, aksine aşırı hız arzusudur"**

DEVA Partisi Genel Başkan Yardımcısı ve Ankara Milletvekili Sadullah Ergin, TBMM Genel Kurulu'nda Tapu Kanunu, Çevre Kanunu ve Yapı Denetim Kanunu gibi farklı kanunlardaki değişiklikleri içeren teklifin görüşmeleri sırasında söz alarak, yasama faaliyetinin niteliğine ve aşınan Meclis pratiğine dikkat çekti. Ergin, "temel yasa" uygulamasının istisna olmaktan çıkarak genel bir uygulamaya dönüştürülmesini eleştirdi; kuvvetler ayrılığı ilkesinin yeniden güçlendirilmesi gerektiğini vurguladı.

"Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi aceleci kararlara yol açtı"

Konuşmasına 2017 sistem değişikliğine atıfla başlayan Ergin, "Türkiye, 2017 yılında yapılan sistem değişikliğiyle birlikte Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçti. 8 sene sonra bugün geldiğimiz noktada şunu açıkça ifade etmek gerekir: Bu sistem, vaat edildiği gibi hızlı ve etkin karar alma süreçleri üretmek yerine, çoğu zaman aceleci, yeterince tartışılmamış ve olgunlaşmamış kararların alınmasına yol açtı" dedi.

"Yasama faaliyetlerinin kalitesi konusunda ciddi bir erozyonla karşı karşıyayız"

TBMM'nin millet iradesinin tecelligahı olduğunu hatırlatan Ergin, "Türkiye Büyük Millet Meclisi, millet iradesinin tecelligahıdır. Bu çatı altında yapılan her düzenleme, yalnızca bugünü değil, geleceğimizi de şekillendirmektedir. Ancak ne yazık ki son yıllarda yasama faaliyetlerinin kalitesi konusunda ciddi bir erozyonla karşı karşıyayız. Bunların başında ise artık bir istisna değil, adeta bir kural haline getirilen 'temel yasa' uygulaması gelmektedir. Yasama faaliyetlerine baktığımızda, kanun tekliflerinin büyük bir kısmının 'temel yasa' mantığıyla hazırlandığını görüyoruz. Birbirinden tamamen farklı kanunlar, tek bir teklif içinde Meclis'e sunuluyor. Komisyon süreçleri ya çok hızlı geçiliyor ya da yeterince derinlikli tartışmalara imkân tanımıyor" diye konuştu.

"Hukuki öngörülebilirliği zedeliyor, devlete olan güveni sarsıyor"

Yasama sürecinin hızlı işletilmesinin sonuçlarını değerlendiren Ergin, "Daha birkaç ay önce çıkarılan bir kanunun, kısa süre sonra eksikleri ve hataları nedeniyle yeniden değiştirilmek zorunda kaldığını görüyoruz. Bu durum hem hukuki öngörülebilirliği zedeliyor hem de vatandaş nezdinde devletin karar alma süreçlerine olan güveni sarsıyor. Bu durum bize şunu gösteriyor: Sorun hız eksikliği değil, aksine aşırı hız arzusudur. Sorun yetki yetersizliği değil, yetkinin tek elde toplanmasıdır. Sorun karar alamamak değil, sağlıklı karar alamamaktır. Yine şu an genel kurulda görüşülmekte olan bu teklifte de Tapu Kanunu, Çevre Kanunu, Yapı Denetim Kanunu gibi kanunlarda yapılacak değişikliklerin tek bir metinde toplandığı dikkat çekmektedir" ifadelerini kullandı.

"Temel yasa istisnai bir usul olmaktan çıkmış, genel uygulama haline getirilmiştir"

Meclis İçtüzüğü'nün 91. maddesine de atıfta bulunan Ergin, "Meclis içtüzüğü'nün 91. maddesinde bir kanun teklifinin temel kanun olarak görüşülmesinin kriterleri belirlenmiştir. Temel kanun, bir hukuk dalını bütünüyle veya kapsamlı olarak değiştiren maddeler arasında sistematik bir bağ bulunan ve toplumsal yaşamın büyük bir bölümünü ilgilendiren düzenlemelerdir (örneğin Türk Medeni Kanunu, Türk Ticaret Kanunu, Türk Ceza Kanunu veya Türk Borçlar Kanunu gibi). Bu düzenlemenin amacı ise çok uzun ve kapsamlı kanunların Genel Kurulda bölümler halinde görüşülerek yasama sürecini hızlandırmaktır. Ancak bugün geldiğimiz noktada bu düzenleme artık istisnai bir usul olmaktan çıkmış, adeta genel bir uygulama haline getirilmiştir. Elbette gündemin gidişatına ve ülkenin ihtiyaçlarına göre birden fazla alanda düzenleme yapılabilmesi mümkündür, ancak bu durum kural değil istisna olmalıdır" dedi.

"Kanun yapmak; çoğunluk gücüne dayanarak Genel Kurul seremonisini tamamlamak değildir"

Yasama faaliyetinin gerektirdiklerini de vurgulayan Ergin şunları söyledi: "Kanun yapımı; aceleye getirilecek bir süreç değildir. Her bir düzenlemenin etki analizi yapılmalı, ilgili paydaşların görüşleri alınmalı, komisyonlarda derinlemesine tartışılmalı ve olgunlaştırılmalıdır. Ancak mevcut uygulamada bu

süreçlerin büyük ölçüde devre dışı bırakıldığını üzülererek görmekteyiz. Yasama faaliyeti; ciddiyet, ortak akıl ve sorumluluk gerektirir. Kanun yapmak; yalnızca çoğunluk gücüne dayanarak Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde Genel Kurul seremonisini tamamlamak değildir. Kanun yapmak; toplumsal ihtiyaçları doğru analiz ederek, hukuki ilkeleri gözetererek ve kalıcı çözümler üretecek düzenlemeleri yasa haline getirmektir."

"Yasama-yürütme dengesini fiilen ortadan kaldırıyoruz"

Bugün gelinen noktayı eleştiren Ergin, "Bugün geldiğimiz noktada; temel kanun uygulamalarıyla yasamanın ruhundan ve amacından uzaklaşıyoruz, süre kısıtlarıyla müzakereyi ortadan kaldırıyoruz, yasama-yürütme dengesini fiilen ortadan kaldırarak Meclis'in iradesini zayıflatıyoruz" diye konuştu.

"Kuvvetler ayrılığı ilkesi yeniden güçlendirilmelidir"

Sakıncaları gidermek için yapılması gerekenleri de sıralayan Ergin, "Öncelikle, Meclis'in yasama fonksiyonu gerçek anlamda güçlendirilmelidir. Kanun teklifleri, ilgili tüm paydaşların katılımıyla, yeterli süre ve tartışma zemini sağlanarak hazırlanmalıdır. Komisyonlar göstermelik değil, gerçek anlamda çalışılan, müzakere edilen muhalefetin yapıcı eleştirilerinin dikkate alındığı alanlar haline getirilmelidir. İkinci olarak, temel yasa uygulaması içtüzük gereği istisnai olarak icra edilmelidir. Her düzenleme, kendi konusu içinde ele alınmalı; şeffaflık ve anlaşılabilirlik sağlanmalıdır. Üçüncü olarak, etki analizi yapmak zorunlu hale getirilmelidir. Bir düzenleme yapılmadan önce, bunun ekonomik, sosyal ve hukuki sonuçları açıkça ortaya konulmalıdır. Ve nihayet, en önemlisi: Kuvvetler ayrılığı ilkesi yeniden güçlendirilmelidir. Yasama, yürütme ve yargı arasındaki denge-denetim mekanizması demokratik sistemin sigortasıdır. Bu denge-denetim zayıfladığında, sadece kurumlar değil, toplumun tamamı zarar görür" ifadelerini kullandı.

"Türkiye'nin ihtiyacı daha fazla hız değil; daha titiz çalışma"

Konuşmasını ortak sorumluluk vurgusuyla tamamlayan Ergin, "Türkiye'nin ihtiyacı daha fazla hız değil; daha titiz çalışma, daha fazla istişare ve daha güçlü kurumsal yapılar inşa etmektir. Bu anlayışla hareket etmek, hepimizin ortak sorumluluğudur" sözleriyle Genel Kurul'u selamladı.